

INFORMACIJA AUTORIAMŠ

„Psichologijos“ redakcija priima įvairios tematikos empirinius, analitinius apžvalginius ir teorinius mokslinius straipsnius, parašytus lietuvių arba anglų kalba.

Žurnalas turi skyrelį „Psichologija – praktikai“, kuriame skelbiami darbai, apžvelgiantys kurios nors specialios srities mokslo laimėjimus ir jų taikymą įvairioms praktinės veiklos rūšims. Vietoj šio skyrelio gali būti spausdinamos reikšmingų psichologijos veikalų recenzijos. Todėl redaktorių kolegija skatina autorius pateikti ir tokių straipsnių.

• Bendrieji reikalavimai

Straipsniai, kuriuose pristatomi *empiriniai tyrimai*, turi būti parašyti laikantis nustatytos schemos: 1) anotacija lietuvių kalba; 2) įvadas, kuriame suformuluojama tyrimo problema, tikslai, hipotezės; 3) metodika, susidedanti iš: a) dalyvių, b) užduočių arba įvertinimo būdų, c) tyrimo eigos aprašymo; 4) tyrimo rezultatai; 5) rezultatų aptarimas; 6) literatūros sąrašas; 7) santrauka anglų kalba. Visos straipsnio dalys, išskyrus įvadą, pavadinamos ir rašomos atskirai; sudedamųjų metodikos dalių pavadinimai neišskiriami atskira eilute, literatūros sąrašas vadinamas „Literatūra“. Straipsnyje anglų kalba pradžioje rašoma anotacija anglų kalba, o gale – santrauka lietuvių kalba. Autorių prašymu, redaktorių kolegija gali pasiūlyti santraukos vertimo į lietuvių kalbą galimybių.

Analitiniai apžvalginiai ir teoriniai straipsniai turi argumentuotai nagrinėti tam tikros psichologijos srities būvį (padėtį). Juose turi būti analizuojami ir vertinami kitų autorių atliktų tyrimų rezultatai, išskiriamos svarbiausios problemos, pagrindžiama jų svarba ir naujumas, aptariamos atitinkamos psichologijos srities raidos tendencijos, šiuo metu aktualios ir naujos tyrimų kryptys, formuluojami būsimų empirinių tyrimų tikslai ir hipotezės, siūlomos naujos sąvokos, teoriniai modeliai ir kt.

• Teksto struktūra

Prie lietuvių kalba spausdinamo straipsnio būtina pridėti ne trumpesnę kaip 600 spaudos ženklų santrauką lietuvių kalba ir ne trumpesnę kaip 2 200 spaudos ženklų santrauką anglų kalba. Prie anglų kalba spausdinamo straipsnio būtina pridėti ne trumpesnę kaip 600 spaudos ženklų santrauką anglų kalba ir ne trumpesnę kaip 600 spaudos ženklų santrauką lietuvių kalba.

• Reikalavimai teksto apiforminimui

Jei straipsnis pateikiamas anglų kalba, reikia vadovautis visais *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimais. Jei straipsnis pateikiamas lietuvių kalba, minėto leidinio reikalavimų reikia laikytis, pateikiant statistinę analizę, lenteles, paveikslus, cituojant bei sudarant literatūros sąrašą. Taip pat, pateikiant straipsnį lietuvių kalba, reikia remtis šiais nurodymais ir bendrosiomis lietuvių kalbos rašybos taisyklėmis.

Statistinės analizės aprašymas. Aprašant statistinę analizę, būtina pateikti visą informaciją, kuri leistų skaitytojui suprasti, kokia analizė atlikta ir kokie rezultatai pateikti (rekomenduojama pateikti kriterijaus statistiką, laisvės laipsnius, efekto dydį, jei reikia – pasikliautinuosius intervalus). Pageidautina, kad tekste būtų pateikiama informacija (t. y. vidurkiai, standartiniai nuokrypiai, koreliacijos), kuri leistų susidomėjusiam ar metaanalizę atliekančiam tyrėjui patikrinti atliktą analizę arba perskaičiuoti efekto dydžius. Statistinių kriterijų žymėjimas turi atitikti *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimus (pvz., vidurkis žymimas M arba \bar{x}), tačiau skaičiai rašomi pagal lietuvių kalbos taisykles (dedamas kablelis, ne taškas, pvz., 0,5). Nebūtina kiekvienai atliktai analizei pateikti lentelę, dalis rezultatų gali būti pateikiami tik tekste.

Paveikslai ir lentelės (sunumeruoti ir pavadinti) pateikiami atskiruose lapuose, o tekste nurodoma tik apytikrė jų įterpimo vieta. Lentelių forma ir pavadinimai turi atitikti *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimus. Kur įmanoma, siūloma naudoti tipines APA rekomenduojamas lentelių formas, pateiktas *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausiame leidime. Toliau pateikiama lentelės ir paveikslo pavyzdžių. Lentelės ir paveikslai turi turėti baltą foną, nebent tai

neįmanoma. Jei diagramoje reikia pateikti stulpelius ar pan., vaizduojančius skirtingų grupių duomenis, reikia rinktis kuo kontrastingesnius jų pateikimo variantus: dviem duomenų grupėms rekomenduojama naudoti baltą ir juodą spalvas, jei diagramoje reikia pateikti daugiau nei tris skirtingas duomenų grupes, siūloma rinktis lentelę vietoje diagramos. Jei reikia, po lentele pateikiamos pastabos, pirmiau – bendros, paskui – specifinės. Straipsniuose lietuvių kalba lentelių ir paveikslų pavadinimai rašomi vienoje eilutėje, kaip parodyta pavyzdžiuose.

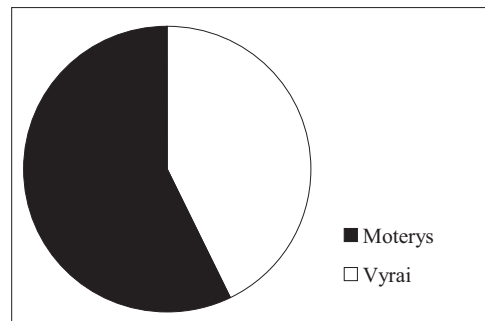
1 lentelė. Jaunesnių ir vyresnių tyrimo dalyvių padarytų klaidų vidurkiai ir standartiniai nuokrypiai

| Užduoties sunkumas | Vyresnieji | | Jaunesnieji | |
|--------------------|------------|---------------|-------------|---------------|
| | <i>n</i> | <i>M (SD)</i> | <i>n</i> | <i>M (SD)</i> |
| Lengva | 16 | 2,22 (1,16) | 32 | 5,87 (1,86) |
| Vidutinė | 32 | 6,81 (0,84) | 33 | 4,98 (1,44) |
| Sunki | 41 | 2,85 (1,84) | 41 | 5,19 (0,93) |

Pastaba. Pateikiami tik užbaigtų užduočių vidurkiai ir standartiniai nuokrypiai.

Literatūros nuorodos tekste tvarkomos, remiantis *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimais. Kaip tekste nurodyti minimus autorius, pateikta 2-oje lentelėje.

Kalbant apie to paties autoriaus skirtingas publikacijas, išleistas tais pačiais metais, jas reikėtų atskirti pridedamomis raidėmis a, b, c ir t. t. po publikacijos metų (pvz., Jonaitis, 2003 a, 2003 b). Jei šaltinio autorių yra daugiau nei du, sutampa pirmasis autorius ir metai, tuomet nurodant antrą ir kitus kartus reikia nurodyti tiek autorių, kad būtų įmanoma atskirti tuos šaltinius, paskui rašoma et al. arba ir kt. (pvz., Jonaitis, Petraitis et al., 2013; Jonaitis, Jonaitienė et al., 2013). Pateikiant tiksliai kito autoriaus darbo citatą, reikėtų nurodyti šaltinio puslapį (pvz., Jonaitis, 2003, p. 22). Jei cituojamas antrinis šaltinis, jis ir nurodomas, pavyzdžiui: „kaip teigia Allport (cituojama pagal Nicholson, 2003)“. Jei cituojamas ar nurodomas šaltinis lietuviškas, tarp autorių rašomas jungtukas „ir“, jei autorių daugiau nei du – „ir kt“. Kablelis prieš ir nededamas. Nuorodos gali būti rašomos tik lotynų abėcėlės raidėmis. Pavardės tekste rašomos be inicialų,



1 pav. Tyrime dalyvavusių vyrų ir moterų proporcija

nelietuvinamos. Šiuose nurodymuose pateikiami tik dažniausiai pasitaikantys atvejai, susidūrus su kitais citavimo variantais, privaloma vadovautis *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimais.

Literatūros sąrašas. Visi straipsnyje minimi šaltiniai turi atsispindėti literatūros sąrašė, į šį sąrašą įtraukiami tik tekste paminėti autoriai. Šaltinių sąrašas pateikiamas abėcėlės tvarka, jis neturi būti daugiau kaip 50 pozicijų. Literatūros sąrašas sudaromas, vadovaujantis *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio

2 lentelė. *Literatūros nuorodų tekste pavyzdžiai*

| | Nurodant be skliaustelių | | Nurodant skliausteliuose | |
|---|---|--|------------------------------------|--|
| | Šaltinis anglų kalba | Šaltinis lietuvių kalba | Šaltinis anglų kalba | Šaltinis lietuvių kalba |
| Vienas autorius | Kaip nurodo Bandura (1977) | Kaip teigia Kazlauskas (2013) | (Bandura, 1977) | (Kazlauskas, 2013) |
| Du autoriai | Ryff ir Singer (2006) teigia... | Stanaitytė ir Kočiūnas (2013) nurodo... | (Ryff & Singer, 2006) | (Stanaitytė ir Kočiūnas, 2013) |
| Trys–penki autoriai nurodant pirmą kartą | Sperber, Fishbein ir Ajzen (1980) manymu... | Nasvytienė, Lazdauskas ir Leonavičienė (2012) įrodė... | (Sperber, Fishbein, & Ajzen, 1980) | (Nasvytienė, Lazdauskas ir Leonavičienė, 2012) |
| Trys–penki autoriai nurodant ne pirmą kartą | Sperber ir kitų (1980) tyrime... | Nasvytienės ir kitų (2012) manymu... | (Sperber et al., 1980) | (Nasvytienė ir kt., 2012) |
| Šeši ir daugiau autorių | Kaip teigia Vera ir kiti (2011)... | Vaitkevičius ir kiti (2008) ištyrė... | (Vera et al., 2011) | (Vaitkevičius ir kt., 2008) |

3 lentelė. *Literatūros sąrašo įrašų pavyzdžiai*

| Šaltinio tipas | Šaltinis lietuvių kalba | Šaltinis anglų kalba |
|--|--|---|
| Straipsnis žurnale, 1–7 autoriai | Bagdžiūnienė, D., Lazauskaitė-Zabielskė, J. ir Urbanavičiūtė, I. (2013). Pilietiškias darbuotojų elgesys organizacijoje: kai kurios lietuviškojo klausimyno psichometrinės charakteristikos. <i>Psichologija</i> , 47, 7–24. | Ryff, C. D., & Singer, B. (2008). Know thyself and become what you are: A eudaimonic approach to psychological well-being. <i>Journal of Happiness Studies</i> , 9 (1), 13–39. doi: 10.1007/s10902-006-9019-0. |
| Straipsnis žurnale, daugiau nei 7 autoriai | | Vera, E. M., Vacek, K., Coyle, L. D, Stinson, J., Mull, M., Doud, K., ..., Langrehr, K. J. (2011). An examination of culturally relevant stressors, coping, ethnic identity, and subjective well-being in urban, ethnic minority adolescents. <i>Professional School Counseling</i> , 15 (2), 55–66. doi: 10.5330/PSC.n.2011-15.55. |
| Šaltinio tipas | Šaltinis lietuvių kalba | Šaltinis anglų kalba |
| Knyga | Valickas, G., Justickas, V., Vanagaitė, K. ir Voropaj, K. (2013). <i>Procedūrinis teisingumas ir žmonių pasitikėjimas teisėsaugos pareigūnais bei institucijomis: monografija</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. | Neisser, U. (1967). <i>Cognitive psychology</i> . New York: Appleton-Century-Crofts. |
| Knygos skyrius | Bieliauskaitė, R. (2008). Žaidimo terapija. Iš L. Bulotaitė (sud.), <i>Vaikų psichologinis konsultavimas</i> (p. 186–197). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. | Nesse, R. (2005). Natural Selection and the Exclusiveness of Happiness. In F. A. Huppert, N. Baylis, B. Caverne (Eds.), <i>The Science of Well-Being</i> (pp. 2–32). Oxford: Oxford University Press. |
| Internetinis šaltinis | Lietuvos statistikos departamentas (2013). Nedarbo lygio kaita 2012–2013 m. (ketvirčiais). Paimta iš http://www.osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize/?hash=03530cef-0a94-4358-b616-9ea7f94adb58&portletFormName=visualization | Kiehl, K. A., & Buckholtz J. W. (2010, September/October). Inside the mind of a psychopath. <i>Scientific American Mind</i> . Paimta iš http://cicn.vanderbilt.edu/images/news/psycho.pdf |

leidimo reikalavimais. Jei straipsnis turi doi indeksą, jį reikia nurodyti. Dažniausiai pasitaikantys įrašai pateikiami 3-ioje lentelėje, susidūrus su kitokiu variantu, reikėtų naudotis *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio leidimo reikalavimais.

Straipsnio apimtis neturėtų būti didesnė kaip 40 tūkst. spaudos ženklų (su tarpais, įskaitant santraukas, lenteles, literatūros sąrašą ir kt.). Mažiausia apimtis – 0,25 autorinio lanko. Rankraštis turi būti išspausdintas 1,5 intervalu vienoje A4 formato lapo pusėje, iš visų kraštų paliekamas ne siauresnis kaip 25 mm laukelis. Minėtų reikalavimų neatitinkantys straipsniai nebus svarstomi ir recenzuojami.

Straipsnio pateikimas ir recenzavimas. Visų autorių prašoma atskirame lape pateikti šiuos duomenis apie save: vardą, pavardę, mokslo laipsnį ir vardą, darbovietės pavadinimą ir adresą, telefono ar fakso numerį, el. pašto adresą.

Redaktorių kolegijai rankraštis turi būti pateiktas elektroniniu paštu („MS Word“ formatu), taip

pat turi būti pristatomi du straipsnio egzemplioriai, išspausdinti popieriuje (autorius duomenys nenurodomi). Redakcijos adresas: „Psichologijos“ žurnalo redakcija, Universiteto g. 9/1, 01513 Vilnius. Autorius turi pažymėti straipsnio įteikimo datą.

Kiekvieną straipsnį vertina du redaktorių kolegijos paskirti recenzentai, kuriems straipsniai įteikiami be autorių pavardžių. Autoriai supažindinami su recenzijomis (vertintojų pavardės neatskleidžiamos) ir, jei išvada dėl tinkamumo skelbti yra teigiama, prašoma pataisyti nurodytus trūkumus ir raštu atsakyti, kaip atsižvelgta į pastabas. Redaktorių kolegija, gavusi pataisytus straipsnius ir atsakymus raštu į recenzentų pastabas, prirėikus gali dar kartą prašyti recenzentų įvertinti autorių taisymus bei atsakymus ir tada priima galutinį sprendimą dėl straipsnio tinkamumo spausdinti.

Netinkamai parengti rankraščiai negražinami, o jų autoriai apie tai informuojami raštu arba elektroniniu paštu.

INFORMATION FOR AUTHORS

The “Psichologija” journal editorial board accepts for publication empirical research, analytical surveys, and theoretical articles on various topics, written in Lithuanian or English. The journal features a section “Psychology and its application” that calls for review of specific scientific achievements and their practical applications. In lieu of this section, the journal may publish reviews of significant works in psychology. The editorial board encourages submission of these more comprehensive texts for consideration.

• General requirements

Papers presenting empirical research should abide by the following format: 1) an abstract in English; 2) introduction section – in which the problem, purpose, and research hypothesis are formulated; 3) methodology section that includes a description of a) participants, b) tasks and methods of evaluation, c) research procedure; 4) results; 5) discussion of results; 6) references; 7) an abstract in Lithuanian. Each part of the paper should be appropriately titled and stand separately. Names of sub-sections of the methodology section should not stand on a separate line. The title of the reference section is “References”. Papers written in English will have an English abstract, but they should also have a Lithuanian summary that appears at the end of the paper. Upon request, the editorial board is ready to assist anyone in preparing a Lithuanian summary of their work.

Analytical surveys and theoretical works should provide a reflective review of a specific psychological issue. Their purpose is to evaluate the works of other authors, demonstrate their importance and relevance, discuss potential problem areas, point out possible developmental trends, identify novel directions that current research may take, formulate future research goals and hypotheses, propose new concepts and theoretical models, etc.

• Language and text arrangement

Papers published in Lithuanian must have a Lithuanian abstract that is not shorter than 600 characters and an English summary not shorter than 2,200 characters attached at the end. Papers published in English must have an English abstract that is not shorter than 600 characters and a Lithuanian summary not shorter than 600 characters attached at the end.

• Some editorial requirements

English manuscripts should adhere to the requirements of the latest edition of the *Publication manual of the American Psychological Association* (henceforth, *APA Publication Manual*, latest edition). For Lithuanian manuscripts, the requirements of the previously mentioned *Manual* apply with respect to statistical analysis, tables, picture, quotations, and references. Moreover, in preparing manuscripts in Lithuanian, one should take into account the present instructions and the general rules of Lithuanian writing.

Statistical analysis. The description of statistical analysis should contain all the information that is necessary for the reader to understand what sort of analysis was carried out and what kind of results are presented (if applicable, provide the test statistics, degrees of freedom, effect size, if needed – confidence intervals). Ideally, the text should contain sufficient information (i.e., means, standard deviations, correlations) so that readers who are interested or concerned with meta-analysis can themselves verify the presented analyses and recalculate the effect sizes.

The notation of statistical symbols should abide by the requirements of the *APA Publication Manual*, latest edition (e.g., mean is designated as M or \bar{x}). It is not necessary to provide a table for each analysis performed; some results may be incorporated in the text proper.

Tables and figures. Tables and figures (with numbers and titles or captions) should be submitted on separate sheets, and only their approximate location indicated within the text. Table layouts and titles should meet the requirements of the *APA Publication Manual*, latest edition. If needed, comments may be inserted at the bottom of the table, first – general, then – specific. Examples of tables and figures are presented below (see Table 1 and

secondary sources should also cite the source that they came from (e.g., “according to Allport (as cited in Nicholson, 2003)”). References may only be written in the Latin alphabet. The names should appear in the text without initials and in their original form. These instructions address only the most common cases. When dealing with other types of citation issues, please consult the *APA Publication Manual*, latest edition.

Table 1. Means and standard deviations of the errors committed by older and younger participants

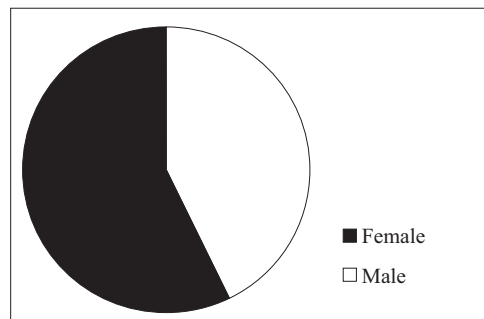
| Task level | Older | | Younger | |
|------------|----------|---------------|----------|---------------|
| | <i>n</i> | <i>M (SD)</i> | <i>n</i> | <i>M (SD)</i> |
| Easy | 16 | 2,22 (1,16) | 32 | 5,87 (1,86) |
| Medium | 32 | 6,81 (0,84) | 33 | 4,98 (1,44) |
| Hard | 41 | 2,85 (1,84) | 41 | 5,19 (0,93) |

Note. Means and standard deviations are provided only for the completed tasks.

Figure 1). Tables and figures should have a white background, unless that is not possible. If a figure contains columns representing different sets of data, always use maximum contrast, e.g., for two sets of data use white and black; and, if there are more than three sets of data, consider using a table instead of a figure.

Citation of references. Citing of references in the text should adhere to the requirements of the *APA Publication Manual*, latest edition. A brief summary of in-text citation styles appears in Table 2.

When citing different publications by the same author published in the same year letters a, b, c, etc., should be added after the year of publication (e.g., Smith, 2003a, 2003b). If several sources have more than two authors where the name of the first author and the year of publication coincide, then the first and subsequent citations should list as many authors as may be necessary to distinguish the respective sources followed by et al. (e.g., Brown, Jones et al., 2013; Brown, Smith et al., 2013). When an exact quotation of another author is cited, the source and page number should be indicated (e.g., Smith, 2003, p. 22). Quotations based on



1 pav. The ratio of male and female participants

List of references. All sources mentioned or quoted in the article must be included in the reference list. The list must include only sources mentioned or quoted in the article. References should be listed in alphabetical order and should not contain more than 50 positions. The reference list should be constructed according to the requirements of the *APA Publication Manual*, latest edition. If the paper has an assigned DOI, it should be indicated. The most common type of references is shown in Table 3. For various other types of references, please refer to the *APA Publication Manual*, latest edition.

Table 2. *Examples of in-text citations*

| | Reference without parentheses | Reference in parentheses |
|---|--|------------------------------------|
| One author | As indicated by Bandura (1977) | (Bandura, 1977) |
| Two authors | Ryff and Singer (2006) claim... | (Ryff & Singer, 2006) |
| Three, four, or five authors cited for the first time | Sperber, Fishbein, and Ajzen (1980) suggest... | (Sperber, Fishbein, & Ajzen, 1980) |
| Three, four, or five authors cited subsequently | Sperber et al. (1980) performed... | (Sperber et al., 1980) |
| Six and more authors | As noted by Vera et al. (2011)... | (Vera et al., 2011) |

Table 3. *Examples of the entries in the reference list*

| Type of source | Example of the entry |
|--------------------------------------|--|
| Journal article, 1–7 authors | Ryff, C. D., & Singer, B. (2008). Know thyself and become what you are: A eudaimonic approach to psychological well-being. <i>Journal of Happiness Studies</i> , 9 (1), 13–39. doi: 10.1007/s10902-006-9019-0. |
| Journal article, more than 7 authors | Vera, E. M., Vacek, K., Coyle, L. D., Stinson, J., Mull, M., Doud, K., ..., Langrehr, K. J. (2011). An examination of culturally relevant stressors, coping, ethnic identity, and subjective well-being in urban, ethnic minority adolescents. <i>Professional School Counseling</i> , 15 (2), 55–66. doi: 10.5330/PSC.n.2011-15.55. |
| Book | Neisser, U. (1967). <i>Cognitive psychology</i> . New York: Appleton-Century-Crofts. |
| Book chapter | Nesse, R. (2005). Natural Selection and the Exclusiveness of Happiness. In F. A. Huppert, N. Baylis, B. Caverne (Eds.), <i>The Science of Well-Being</i> (pp. 2–32). Oxford: Oxford University Press. |
| Online source | Kiehl, K. A., & Buckholtz J. W. (2010, September/October). Inside the mind of a psychopath. <i>Scientific American Mind</i> . Paimta iš http://cicn.vanderbilt.edu/images/news/psycho.pdf |

Length of paper. The total length of the paper should not exceed 40,000 characters (including spaces, abstracts, tables, references, etc.). The minimum length is 10,000 characters. The manuscript must be printed on a single side of A3 size paper with 1.5 line spacing and with margins that are no less than 25 mm on each side. Articles not complying with these requirements will not be considered nor reviewed.

• **Submission and peer review**

All authors should provide on a separate page the following personal data: full name, academic degree and title, name and address of the institution, phone number, fax number, and e-mail address. The manuscript must be submitted to the Editorial Board by e-mail (file in MS Word format). Two printed versions must be sent (with the authors' data omitted) directly to the editorial office: "Psichologijos" žurnalo redakcija, Univer-

siteto g. 9/1, 01513 Vilnius, Lithuania. Authors of the paper should also indicate the date of submission.

Every paper is evaluated by two referees chosen by the Editorial Board. Referees receive versions of the paper without information about the authors. The authors are then presented with the reviews (without revealing the names of the referees) and, if the reviews are favorable, they are expected to revise the paper according to the suggestions that have been made and to provide a written explanation of how the suggestions were taken into account. The Editorial Board, having received the revised paper and written responses to reviews, if needed, may request the referees to evaluate the paper one more time, before making the final decision to publish the paper.

The manuscripts that are not properly prepared are not returned, and a notice is sent out to the authors by mail or e-mail.